

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Η Υπηρεσία Μεταλλείων είναι η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της περί Μεταλλείων και Λατομείων όπως και της περί Εκρηκτικών Υλών Νομοθεσίας. Είναι επίσης σύμβουλος του Κράτους πάνω σε τεχνικά θέματα που σχετίζονται με τον ορυκτό πλούτο της Χώρας και ενεργεί ως σύνδεσμος μεταξύ Κυβέρνησης, Μεταλλευτικών Εταιρειών και Ερευνητών.

1.2 Από τις αρμοδιότητες της, η Υπηρεσία Μεταλλείων, έχει στόχο την ορθολογική ανάπτυξη του ορυκτού πλούτου της Χώρας μέσα από δραστηριότητες που να ελαχιστοποιούν την επίδραση της ανάπτυξης αυτής στο περιβάλλον και παρέχουν ασφαλείς και υγιεινές συνθήκες εργασίας για τους εργαζόμενους στον τομέα όπως και την παροχή άριστης ποιότητας προϊόντων στην αγορά με το χαμηλότερα δυνατό μεταφορικό κόστος.

1.3 Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων, η Υπηρεσία Μεταλλείων, είναι οργανωμένη έτσι ώστε να αντεπεξέρχεται στις πιο κάτω κύριες ενασχολήσεις:

- Την έκδοση Ερευνητικών Αδειών, Προνομίων Λατομείου, Μεταλλευτικών Μισθώσεων και τον έλεγχο της τήρησης των όρων χορήγησης τους.
- Την εξέταση των Διαχειριστικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις κυριότερες εκμεταλλεύσεις.
- Τον έλεγχο των συνθηκών ασφάλειας και υγείας στα μεταλλεία, λατομεία και συναφείς εγκαταστάσεις.
- Τον έλεγχο της εισαγωγής, αποθήκευσης, πώλησης και χρήσης των εκρηκτικών υλών, πυροτεχνημάτων και πυρομαχικών.
- Την είσπραξη τελών, μισθωμάτων, ενοικίων και δικαιωμάτων για τις έρευνες, τις εκμεταλλεύσεις και τις εκρηκτικές ύλες.

2. ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

2.1 Ως γνωστό η κυπριακή μεταλλευτική βιομηχανία ήταν δραστηριοποιημένη στην παραγωγή μεταλλευμάτων και συμπυκνωμάτων χαλκού, σιδηροπυρίτη, χρυσού, χρωμίτη καθώς και ινών αμιάντου.

Από τη δεκαετία του 1970 η μεταλλευτική βιομηχανία βρίσκεται σε ύφεση γεγονός που οφείλεται κυρίως, πλην των γνωστών λόγων της κατάληψης σημαντικών μεταλλευτικών περιοχών από τα Τουρκικά στρατεύματα και της εξάντλησης των μεγάλων και πλούσιων κοιτασμάτων της Χώρας, στη συνεχιζόμενη αύξηση του κόστους παραγωγής χωρίς ανάλογη αύξηση στις διεθνείς τιμές πώλησης τους. Κατά το 2018 η τιμή του χαλκού κατά μέσο όρο ήταν περί τα US\$ 6.100 ανά τόνο και του χρυσού US\$ 1.230 ανά oz.

2.2 Η μοναδική μεταλλευτική δραστηριότητα που υπάρχει σήμερα στη χώρα είναι το μεταλλείο χαλκού της Σκουριώτισσας στην επαρχία Λευκωσίας, που άρχισε ξανά τη λειτουργία του στα μέσα του 1996 με την παραγωγή καθόδων μεταλλικού χαλκού (99,999%), εφαρμόζοντας την μέθοδο της εκχύλισης – εξαγωγής με οργανικό διαλύτη – ηλεκτρανάκτησης (Leaching - SX - EW). Η δραστηριότητα αυτή άνοιξε τις προοπτικές για την εκμετάλλευση με την εν λόγω μέθοδο των φτωχών χαλκούχων κυπριακών κοιτασμάτων. Η διεύθυνση του μεταλλείου Σκουριώτισσας, που έχει επεκτείνει τις ερευνητικές της εργασίες στη ευρύτερη περιοχή, στοχεύει στην εκμετάλλευση του γειτονικού παλαιού μεταλλείου στο τοπωνύμιο Απλίκι (κοινοτικά όρια Καλοπαναγιώτη επαρχίας Λευκωσίας) και του γνωστού κοιτάσματος με την επωνυμία Δυτικό Απλίκι, όπου άρχισε εντός του 2015 προκαταρκτικές εργασίες για την εκμετάλλευση τους. Περαιτέρω η διεύθυνση του εν λόγω μεταλλείου έχει ολοκληρώσει σχετική μελέτη για την παραγωγή χρυσού-αργύρου με τη μέθοδο της

κυάνωσης (εκχύλιση σωρών/ απορρόφηση – εκρόφηση με ενεργό άνθρακα/ ηλεκτανάκτηση) από τα έτοιμα εξορυγμένα χρυσοφόρα αποθέματα του μεταλλείου και προς τούτο εγκατέστησε σχετική μεταλλουργική μονάδα επεξεργασίας που λειτουργήσε περί τα μέσα του 2017 και παράγει κράμα χρυσού και αργύρου το οποίο εξάγεται από την χώρα. Αναμένεται ότι στην μονάδα αυτή θα είναι δυνατό να τύχουν επεξεργασίας και άλλα χρυσοφόρα μεταλλεύματα από όλη την Κύπρο (Μαθιάτη, Σια, Καπέδες, Αγγλισίδες, Λεύκαρα). Προς το τέλος του έτους άρχισε η μεταφορά στην εν λόγω μονάδα κυανιούχων εξορυκτικών απόβλητων που παράχθηκαν στο Μιτσερό τις δεκαετίες 1930-1940. Εκεί υφίστανται διαδικασία αποτοξικοποίησης αφού πρώτα απαλειφθούν τα υπολείμματα χρυσού και αργύρου της παλαιάς επεξεργασίας.

2.3 Όσο αφορά τις ερευνητικές δραστηριότητες για μέταλλα, επιδείχθηκε ενδιαφέρον για χρυσό και χαλκό το οποίο έχει αυξητική τάση. Σήμερα βρίσκονται σε ισχύ περί τις 42 άδειες επισκόπησης για μεταλλεύματα χρυσού, χαλκού και γενικότερα μικτών θειούχων που καλύπτουν όλη την ελεύθερη Κύπρο σε έκταση περίπου 100 τετραγωνικών χιλιομέτρων, ενώ βρίσκονται υπό εξέταση άλλες 33 αιτήσεις εκ των οποίων οι 7 έχουν εγκριθεί.

3. ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

3.1 Η χώρα θεωρείται αυτάρκης σε αποθέματα λατομικών υλικών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, εφόσον δοθούν οι απαραίτητες άδειες εκμετάλλευσης, ως πρώτες ύλες σε οικοδομές, δρόμους, υδατοφράκτες, μαρίνες, λιμάνια, και άλλα κατασκευαστικά έργα.

Σε αντίθεση με τη μεταλλευτική βιομηχανία, η λατομική βιομηχανία είναι έντονα δραστηριοποιημένη παρόλο ότι λόγω της οικονομικής κρίσης η ζήτηση των λατομικών υλικών έχει μειωθεί σημαντικά σε σχέση με το 2008. Υπάρχουν παγκύπρια περίπου 136 λατομεία που παράγουν διάφορα πετρώματα και βιομηχανικά ορυκτά, εκ των οποίων 24 βρίσκονται στο τελικό στάδιο αποκατάστασης του χώρου των λατομικών εργασιών.

3.2 Για επιτόπια χρήση παράγονται:

- Χαβάρες και χαβαροχάλικα για επιχωματώσεις και υποθεμελιώσεις οδικών έργων.
- Αδρανή υλικά κυρίως από ασβεστόλιθο και διαβάση για τις ανάγκες της οικοδομικής βιομηχανίας και των άλλων κατασκευών (δρόμοι κλπ).
- Μαργαϊκός ασβεστόλιθος, άργιλος και γύψος ως πρώτη ύλη για τη τροφοδότηση της τσιμεντοβιομηχανίας της Χώρας.
- Ασβεστόλιθος για παραγωγή ασβέστη.
- Άργιλος για ικανοποίηση των αναγκών των τουβλοποιιών.
- Γύψος για παραγωγή επιχρισμάτων.
- Ασβεστιτικός ψαμμίτης για παραγωγή οικοδομικής πέτρας και πέτρας επενδύσεως κτιρίων, όπως και ογκόλιθων για την ικανοποίηση των αναγκών των θαλασσίων έργων.

Πλην των εξαγωγών τσιμέντου και οικοδομικής πέτρας, οι κυριότερες εξαγωγές λατομικών υλικών εστιάζονται:

- σε μπεντονίτη (ενεργοποιημένο ή μη) που εξάγεται κυρίως υπό μορφή διαβαθμισμένου προϊόντος για οικιακή χρήση (cat- litter),
- σε διαβαθμισμένο γύψο για ικανοποίηση αναγκών παραγωγής γυψοσανίδων, τσιμέντων και επιχρισμάτων,
- σε αλεσμένες ούμπρες και ώχρες για παραγωγή βαφών.

3.3 Το πρόβλημα της καθυστέρησης της ανανέωσης των αδειών εκμετάλλευσης, έχει λυθεί με την εφαρμογή της εγκυκλίου αρ. 4/2013 του Υπουργείου Εσωτερικών και έτσι σήμερα όλες οι άδειες των μεταλλείων και λατομείων πλην μεμονωμένων περιπτώσεων, βρίσκονται σε ισχύ.

3.4 Όσο αφορά τις άδειες επισκόπησης για λατομικά υλικά, εξακολουθεί το ενδιαφέρον για διερεύνηση διαφόρων πετρωμάτων και βιομηχανικών ορυκτών. Σήμερα βρίσκονται σε ισχύ περί τις 19 άδειες, ενώ βρίσκονται υπό εξέταση άλλες 6 αιτήσεις εκ των οποίων οι 6 έχουν εγκριθεί.

Το 2011 η Υπηρεσία ανάθεσε με τη διαδικασία των προσφορών την Εκπόνηση Λεπτομερούς Μελέτης για Πιθανή Δημιουργία Νέας Λατομικής Ζώνης στο Δάσος Πάφου. Η εκπόνηση της μελέτης ολοκληρώθηκε εντός του 2013 και η αξιολόγηση της από το Τμήμα Περιβάλλοντος κατέδειξε ότι οι προτεινόμενες περιοχές θα υποστούν επιζήμιες μη αναστρέψιμες περιβαλλοντικές επιπτώσεις και έτσι θα πρέπει να αναζητηθούν νέες.

Επίσης, μετά την ολοκλήρωση των ερευνών από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης όπως και του ιδιωτικού τομέα για τον προσδιορισμό ασβεστολιθικών σχηματισμών κατάλληλων για χρήση στα θαλάσσια έργα της επαρχίας Πάφου, έχουν υποβληθεί σχετικές πολεοδομικές αιτήσεις για την εξέταση της εκμετάλλευσης των κοιτασμάτων που προσδιορίστηκαν. Η προσδιορισθείσα περιοχή βρίσκεται στην Ανδρολίκου, πλησίον της περιοχής «Φύση 2000 του δορυφόρου του Ακάμα». Αναμένεται ότι η περιοχή αυτή θα ενταχθεί στο υπό εκπόνηση Τοπικό Σχέδιο του Ακάμα ως περιοχή για λατόμηση.

4. ΜΕΛΕΤΕΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

4.1 Από το 1990 καθιερώθηκε ο θεσμός εκπόνησης Διαχειριστικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις κυριότερες εκμεταλλεύσεις. Τον Ιούλιο του 2009, ψηφίστηκε από την Βουλή των Αντιπροσώπων το νέο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας και εναρμονίζει την εθνική νομοθεσία με την οδηγία 2006/21/ΕΚ. Την αρμοδιότητα εφαρμογής της νέας νομοθεσίας έχει το Τμήμα Περιβάλλοντος. Η Υπηρεσία Μεταλλείων εφαρμόζει τις νέες τροποποιήσεις των περί Μεταλλείων και Λατομείων Κανονισμών που ψηφίστηκαν κατά την ίδια περίοδο και αφορούν την παρουσίαση και το περιεχόμενο των Διαχειριστικών Περιβαλλοντικών Μελετών έτσι ώστε αυτές να συνάδουν με το περιεχόμενο της νέας εναρμονιστικής νομοθεσίας. Οι μελέτες αυτές επανεξετάζονται κάθε πέντε χρόνια και αφορούν όλες τις εκμεταλλεύσεις. Επίσης με τους εν λόγω Κανονισμούς καθιερώθηκε η μελέτη και επίβλεψη των ερευνητικών εργασιών από Γεωλόγους και των λατομικών και μεταλλευτικών εργασιών από Μηχανικούς Μεταλλείων.

4.2 Κατά την διάρκεια του 2018, σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης και το Τμήμα Δασών συνεχίστηκαν εργασίες στο εγκαταλειμμένο επιφανειακό μεταλλείο Αγροκηπιάς της επαρχίας Λευκωσίας, με σκοπό τη διευθέτηση των όμβριων με τρόπο που να αποτρέπεται η όχληση της κοινότητας από ροές μπάζων από τα τις αποθέσεις του μεταλλείου και τη χλόαση τους. Επίσης σε συνεργασία με την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας συντηρήθηκαν οι χωμάτινοι δρόμοι που επηρεάστηκαν από το μεταλλείο Μεμί παρά το Ξυλιάτο.

4.3 Κατά το 2018 δεν πραγματοποιήθηκε οποιαδήποτε τροποποίηση του περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων Νόμου και των σχετικών Κανονισμών, όμως μελετήθηκαν και εξακολουθούν να μελετούνται τρόποι περαιτέρω ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού του νομοθετικού πλαισίου, που διέπει κυρίως την εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου.

5. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Ένα σημαντικό μέρος των καθηκόντων του προσωπικού της Υπηρεσίας είναι η επιθεώρηση των μεταλλείων και των λατομείων για την πρόληψη των ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών. Με βάση ειδικούς Κανονισμούς οι εργαζόμενοι εξετάζονται κάθε δύο χρόνια από το Ιατρικό Συμβούλιο Πνευμοκονίασης για παρακολούθηση της υγείας τους. Οι εν λόγω διαδικασία αναμένεται ότι θα αντικατασταθεί με άλλη πιο σύγχρονη, ενταγμένη

στην ευρύτερη περί Ασφάλειας και Υγείας νομοθεσία. Παράλληλα, η Υπηρεσία συνεργάζεται άριστα με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας για την περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας στα μεταλλεία και λατομεία.

6. ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ

Όπως είναι γνωστό, σε αρκετές περιπτώσεις, για την εξόρυξη μεταλλευμάτων και λατομικών υλικών είναι απαραίτητη η χρήση εκρηκτικών υλών. Ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μεταλλείων εκτός από Επιθεωρητής Μεταλλείων είναι ταυτόχρονα και Επιθεωρητής Εκρηκτικών Υλών.

Στα πλαίσια των καθηκόντων του και μετά από σχετική εξέταση, παραχωρεί σε κατάλληλα και ικανά πρόσωπα σχετικό Πιστοποιητικό Ικανότητας χρήσης εκρηκτικών υλών, το οποίο πρέπει να ανανεώνεται κάθε χρόνο. Κατά την διάρκεια του 2018 υπήρχαν 124 κάτοχοι Πιστοποιητικού Ικανότητας για χρήση εκρηκτικών υλών και πυροτεχνημάτων υψηλής εκρηκτικότητας. Κατά τη διάρκεια του 2018 παραχωρήθηκε αριθμός αδειών για εκρηκτικές ύλες, όπως φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα:

Πίνακας Αδειών Εκρηκτικών Υλών για το 2018

Άδεια	Εισαγωγή και ενδο-κοινοτική μεταφορά	Εξαγωγή και ενδο-κοινοτική μεταφορά	Κατασκευή	Αποθήκευση	Πώληση	Χρήση	Μεταφορά εντός Κύπρου
Πυρομαχικά	15	3	11	137	125	—	131
Πυροτεχνήματα	23	—	—	18	18	547	
Εκρηκτικές Ύλες	18	4	2	11	4	44	
Πρώτες Ύλες	8	—	—	—	—	—	

Σημειώνεται ότι η νομοθεσία της Δημοκρατίας που αφορά τις εκρηκτικές ύλες εμπορικής χρήσης και τα είδη πυροτεχνίας, είναι εναρμονισμένη με τη σχετική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ευρωπαϊκή νομοθεσία που αφορά τα είδη πυροτεχνίας και τις εκρηκτικές ύλες εμπορικής χρήσης αναδιατυπώθηκε με τις οδηγίες 2013/29/ΕΕ και 2014/28/ΕΕ οι οποίες έχουν μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο.

7. ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΑΔΡΑΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΓΙΑ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ, ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΔΟΠΟΙΑ

Από την 1/5/2004 η αρμοδιότητα του ελέγχου των προϊόντων δομικών κατασκευών αναλήφθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών με βάση την περί των Βασικών Απαιτήσεων Νομοθεσία που θέλει τα εν λόγω προϊόντα, όταν διατίθενται στην αγορά, να πληρούν τις προδιαγραφές που καθορίζονται στα αντίστοιχα Ευρωπαϊκά Πρότυπα και προς τούτο να φέρουν τη σήμανση συμμόρφωσης “CE”. Η εν λόγω νομοθεσία είναι, εναρμονισμένη με τη σχετική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Υπηρεσία συμμετέχει στη Μόνιμη Επιτροπή Παρακολούθησης και Εφαρμογής της εναρμονισμένης νομοθεσίας που αφορά την ποιότητα των δομικών υλικών, που αποτελεί συμβουλευτικό όργανο του Υπουργείου Εσωτερικών. Στα πλαίσια αυτά η Υπηρεσία Μεταλλείων και το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης εξουσιοδοτήθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών να διεξάγουν δειγματοληψίες των αδρανών υλικών που παράγονται από τις λατομικές σκυροθραυστικές μονάδες, με στόχο την παρακολούθηση της ποιότητας τους.

Επίσης η Υπηρεσία Μεταλλείων, εξακολουθεί να προεδρεύει της Τεχνικής Επιτροπής Προτύπων για τα Αμμοχάλικα του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης (CYS TE-02), η οποία επιλαμβάνεται προβλημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Προτύπων EN12620 (αδρανή υλικά σκυροδέματος), EN 13139 (αδρανή υλικά επιχρισμάτων), EN13043 (αδρανή υλικά ασφαλικών μειγμάτων) και EN13242 (αδρανή υλικά ασύνδετων και υδραυλικά συνδεμένων υλικών για χρήση σε έργα πολιτικής μηχανικής και κατασκευής δρόμων).

8. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

8.1 Οι παραγωγές και εξαγωγές των λατομικών υλικών όπως και μετάλλων και πολύτιμων μετάλλων από το 2014 έως και το 2018, φαίνονται αντίστοιχα στους πιο κάτω πίνακες. Κατά το 2015 η παραγωγή των αδρανών υλικών παρουσίασε την μικρότερη τιμή των τελευταίων δέκα ετών τουλάχιστον, ενώ κατά το 2016 παρουσίασε αύξηση περίπου 30% όπως και η επιτόπια διάθεση τσιμέντου, γεγονός που συνεχίστηκε και το 2018. Τούτο οφείλεται κυρίως στη ανάκαμψη της αγοράς ακινήτων όπως και στην κατασκευή νέων έργων. Αξίζει να σημειωθεί ότι η τσιμεντοβιομηχανία συνεχίζει να έχει σημαντικές εξαγωγές κλίνκερ και τσιμέντου προς τις χώρες της Μέσης Ανατολής.

8.2 Τα έσοδα της Υπηρεσίας για το έτος 2018 ανέρχονται στις €5.897.692. Ποσό €3.327.321 παραχωρήθηκε στις Κοινότητες που επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τις μεταλλευτικές και λατομικές εργασίες, με σκοπό την εκτέλεση των δικών τους αναπτυξιακών έργων.

Ποσό €2.570.371 κατατέθηκε στο πάγιο ταμείο της Δημοκρατίας και αναλύεται ως ακολούθως:

- Τέλη άδειών εκρηκτικών υλών (0110100228)	€	210.020
- Μισθώματα ερευνητικών αδειών (0110100226)	€	110.285
- Μισθώματα και ενοίκια μεταλλευτικών μισθώσεων και προνομίων λατομείου (0110100502)	€	871.965
- Μισθώματα προστασίας φυσικού περιβάλλοντος (0110100827)	€	170.713
- Δικαιώματα μεταλλευμάτων (60%) (0110100506)	€	42.561
- Δικαιώματα λατομικών υλικών (25%) (0110100508)	€	1.099.649
- Χρηματικές ποινές (0110100577)	€	686
- Τέλη αιτήσεων και άλλα έσοδα (0110100688 και 689)	€	64.492

8.3 Τα συνολικά έσοδα της χώρας από εξαγωγές λατομικών υλικών και μετάλλων ήταν για το 2018 περίπου €19.782.798 (μη συμπεριλαμβανομένων των εξαγωγών τσιμέντου και κλίνκερ) συγκρινόμενα με του 2017 που ήταν €20.528.769.

**Παραγωγή και εξαγωγές λατομικών υλικών
για την περίοδο 2014 – 2018 (σε μετρικούς τόνους)**

α) Παραγωγή

Λατομικά υλικά	2014	2015	2016	2017	2018
Αδρανή Υλικά	4.039.087	3.941.378	5.482.913	7.034.430	7.978.133
Χαβάρα και Χαβαροχάλικα	37.500	153.350	115.000	60.950	159.500
Μαργαϊκός Ασβεστόλιθος	3.068.000	2.756.500	2.770.000	2.884.375	2.426.635
Άργιλος για τσιμέντο	749.000	672.700	676.000	703.925	592.215
Άργιλος για τούβλα και κεραμίδια	63.050	58.280	75.820	107.370	129.180
Πέτρα Οικοδομής	3.100	4.650	5.570	6.530	1.500
Ογκόλιθοι (*)	6.250	55.450	97.150	66.850	15.050
Μπεντονίτης	154.000	129.000	119.400	97.500	100.700
Ούμπρα και ώχρα	24.536	60.562	17.805	27.239	10.599
Μάρμαρο	2.060	2.580	500	1.600	3.740
Ασβέστης	3.462	3.182	3.366	4.353	7.333
Γύψος	347.600	471.885	682.024	703.079	625.721
Γύψος επιχρισμάτων	2.561	2.997	3.761	5.004	4.384
Παραγωγή τσιμέντου	734.692	788.168	1.018.537	1.319.351	1.357.991
Κατανάλωση τσιμέντου	452.647	463.297	581.665	759.246	911.669
Κατανάλωση ασφάλτου	20.784	20.648	37.176	36.664	36.702
Τούβλα και κεραμίδια (χιλιάδες τεμάχια)	13.400	12.356	15.846	21.992	26.294

(*) Οι ογκόλιθοι που παράγονται από τα λατομεία των αδρανών υλικών περιλαμβάνονται στα Αδρανή Υλικά.

β) Εξαγωγές

Λατομικά υλικά	2014	2015	2016	2017	2018
Ούμπρα και Ώχρα	3.793	3.503	3.816	3.335	5.189
Μπεντονίτης	140.174	127.036	117.184	95.593	98.800
Γύψος	296.135	416.713	610.724	584.753	530.661
Ασβέστης	0	0	0	0	0
Πέτρα οικοδομής	1.042	71	211	247	88
Σκύρα	0	0	0	24.500	725.745
Άλλα	0	0	0	0	0
Τσιμέντο	268.098	337.817	431.825	568.847	476.562
Κλίνκερ	1.106.605	981.177	834.037	562.185	381.114

**Εξαγωγές μετάλλων και πολύτιμων μετάλλων
για την περίοδο 2014 – 2018**

Μέταλλα	2014	2015	2016	2017	2018
Χαλκός (μετρικοί τόνοι)	3.088	2.121	1.754	1.293	908
Χρυσός (κιλά)	0	0	0	48,264	46,871
Άργυρος (κιλά)	0	0	0	98,598	180,497